

Nr. 2

1924

Eesti Ekspeditsiooni Aktsiaselts

endine

KNIEP & VERNER

Tallinn, Lai tän. 9. Kõnetr. 11-05. Tel. aadr.: „Kniver“

.....
Oma suured laduplatsid
ja kiviaidad riigiraud-
teega ühenduses
.....

Riias: Sped. A.-S. Agrak Kniep & Verner, Latvija

Eesti Pank

Osakonnad kõikides maakonna linnades.

Arweteseis 31. märtsil 1924. a.

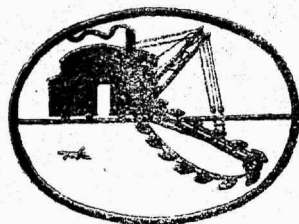
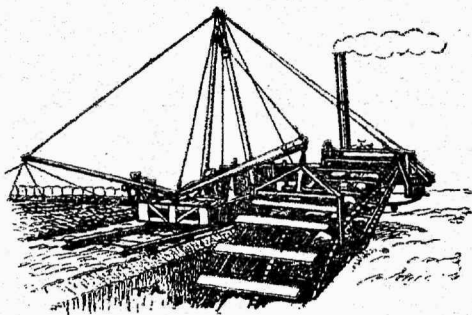
Aktiiva.

Passiiva.

Kassa:			
a) pangatähed	540.160.200.—	Põhikapitaal	250.000.000.—
b) riigikassatähed, wahtusraha jne.	308.966.273.50	849.126.475.50	Tagawarakapitaal
Wäärtpaberid	74.718.758.—	74.718.758.—	72.283.136.—
Kulla arwe väljamaal	369.070.111.—	Amortisatsiooni kapitaal	2.666.787.50
Wäliswaluuta	39.921.869.—	Pangatähed	2.250.000.000.—
Laenud wäliswaluutas	346.194.458.50	Riigikassa	2.042.015.360.—
Diskonteeritud wekslid	1.667.150.172.—	Hoiusummad	1.468.429.660.50
Konto-korrent arwed	2.697.105.713.50	Wäljamaa korresp. „Nostro“	31.479.625.50
Akkreditiwide ja garantiide laenud	884.211.110.—	Korresp. wäliswaluuta „Loro“	72.423.725.—
Wäljamaa korresp. „Nostro“	198.362.385.50	Korrespondendid „Loro“	11.313.878.—
Korrespondendid „Nostro“	3.676.009.—	Akkreditiwid ja garantiid	892.164.181.—
Korresp. wäliswaluuta „Loro“	262.743.974.50	Osakonnad	69.576.744.—
Korrespondendid „Loro“	5.532.151.50	Mitmesugused arwed	178.369.078.50
Osakonnad	47.243.142.50	1923. aasta puhaskasu	238.103.913.74
Mitmdsugused arwed	133.769.761.25		
	<u>7.578.829.089.74</u>		<u>7.578.829.089.74</u>
Wäärtused depoo	718.127.045.82		
Inkasso dokumendid	303.744.213.—		

JUHATUS.

-- Pank toimetab kõiki pangaoperatsioone kodu- ja väljamaal --

Orenstein ja Koppel ^{A/S.}

BERLIN.

Raudtee tarbejaod, wedurid, wagunid, pöörangud, kraanad, turbamasinad, bagerid, roopad
j. n. e.

Ladu Tallinnas, Estonia puiestee 19.

Rauatööstuse-masinad

Ernst Krause ja Ko. A.-G. Berlin.

Plekitööstuse-masinad

Erdmann Kircheis, Aul.

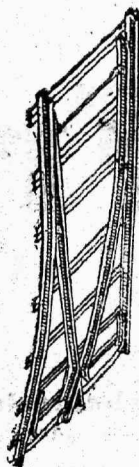
Puutööstuse-masinad

Ladus rohkes väljavalikus!!

Peaesitus Eestis

^{A/S.} **W. SCHNEIDER & Ko.**

Tallinnas, Estonia puiestee 19. Tel. 26-34, 18-42 ja 4-01.

G. SCHEEL & K^o

TALLINNAS

Asutatud 1884. a.

Toimetab kõiksugu
panga-ärilisi transaktsioone

Telegrammi aadress: BANKKO

Masinawabrik

Franz Krull

Aktsiaselts — Tallinnas

Ehitab erialana:

Turbamasinaid ja lokomobile, aurumasinaid, pumpe, katlaid, reservuaare ja kõiki katelsepatööd.

Põllutöö- ja majatarbeid nii kui atru, pliite, siibreid, reste, wankripusse, ahjuuksi, saheteri, adrahõlmi ja kõiksugu walamise ja sepatööd.

Täielikke wiinawabrikute sisseseadeid, rektifikatsioonid, tärglised wabrikuid, puu destilleerimise-, linaseemneõli-, põlewkiwiõlilisseseadeid, nahawabrikuid jne.

Kunstjää ja külmetussisseseadeid igasuguseks otstarbeks: liha, kala, puuwilja alalhoidmiseks: õlle-wabrikutele, meiereidele, keemiawabrikutele, haigemajadele, wagunitele, laewadele jne.

SIDE

RAUDTEEASJANDUSE AJAKIRI

Eesti raudteelaste kutseorganisatsioonide häälekandja

Tellimishind:		Ilmub 2 korda kuus	Kuulutuse hinnad:	
1/4 aasta peale . . . Mk.	60.—	Üksiknumber 15 mk.	1/1 lehekülge . . . Mk.	2500.—
1/2 " " . . . " "	120.—		1/2 lehekülge . . . " "	1300.—
1 " " . . . " "	240.—		1/4 " " . . . " "	700.—

Tellimisi võetakse vastu igas raudteejaamas, -raamatukappides, ladude kontorites, raudteelaste kutseorgan. juhatuste juures, raudteetehastes, tarvitajateühisuse kauplustes, kõigis postkontorites ja lehetellimiskohtil Toimetus ja talitus: TALLINNAS, Tehnika tän. 16 (end. trükkikoja ruumides). Telefon Balti Keskaam 64.

Nr. 2

17. aprillil 1924 a.

I. aastakäik

E. Raudteelaste Kutseorganisatsioon. kongress.

Tallinnas, 27. märtsist kuni 1. aprillini 1924. a.

(Lõpp.)

Wahepeal on sõna võtnud kongressi saadikud Sallun ja Kuulberg.

Kuulberg näitab ägedas kõnes, et ta Riigikogu liikmetelt soovinud teada saada, mis Riigikogu ühes või teises asjas raudteelaste huwide kaitseks teinud, kuid, kahjuks, pole seda jün sugugi selgitatud. Kõneleja tähendab, et raudteelastel on waja teada saada, kuid wõimalik lähedamalt elada.

Nälgimiseft on juba küllalt.

Riigikogu liige Webermann annab seletust palkade kõrgendamise kohta, ja teatab, et wõimalata on ainult raudteelaste palkasid tõsta, siis nõuaks ka teised riigi- ja omavalitfufe teenijad palga kõrgendamist, millele järgneks Eesti raha kurfi langemine, ja ei tooks mingi suguseid tagajärgi. Soowitab küsimust kairnelt otustada ja sellest rahaasjanduse komisjonile teatada.

Edasi, annab Riigikogu liige Webermann aru pensiooni seaduse eelnõu kohta.

Raudteewalitfufe nimel annab seletust ametnikkude koosseisude küsimuses raudtee ülem Reinof, soowitades omalt poolt niifamiti ka kõiki otstufi palgaküsimuses eht muis asjus hästi läbikaalutult wastu wõtta.

Lõpuks mõtjid weel sõna Riigikogu liikmed Wibopuu ja Webermann, seletades muuseas, et rahmuswabameelse partei Riigikogu rühm raudteelaste nõudmisi Riigikogus wõimalust mööda toetama saab.

Kongressi istang lõpeb kell 20.30.

Kongressi ueljas päew, 30. märtsil.

7. istang.

Kongress algab kell 9.30.

Juhatab M e l e n e u f.

Sekretäri lauas: A. Michelson, A. Siini, A. Loosmann ja A. Rei.

Saadikuid koos 95, peale selle Kesfühingu juhatus terwes koosseisus.

Kohtabel Raudteewalitfufe liikmed.

XVIII.

Berefonna abirahad.

Erakorraliselt sõna wõttes teatab kongressi saadik Johanson, et senini kongressil ülesastunud Riigikogu liikmed ei ole jeda mitte partei huwides teinud, nagu jeda tähendanud mõned kongressi saadikud endi kõnedes, waid on ilmunud kongressile korraldama komisjoni kutsel.

Edasi selgitab Johanson berefonna abirahade maksmise wiisi ja ei leia selle otstarbekohase ega ka kõigiti õigluse põhimõttele wastu waks. Toob ette mitmed näitused, järeldades, et berefonna abiraha maksmine tuleks palga kõrwali ära jätta, ning töö- ja hooletandeminiisterruumi wõimfonda anda, kes jeda asia jottfaalsel alusel korraldama peaks.

Peale läbirääkimisi wõetakse wastu berefonna abirahade maksmise kohta järgmine resolutsioon:

„Berefonna abirahade maksmine on soowitaw. Berefonna abiraha oleks kuulnu jot-

fiialse hoolekaude alla ja peaks teostatama tööd ja hoolikandeministeeriumi kaudu, filmaspidades abirahade saajate waranduslist jessu-korda. Senine kord me forraldujeni maksma jätta, kuid ilma raiooniliste wahaarwanisteta, laientades jeda ka alaliste päewatööliste peale."

Ettepanek mõetaks wastu 48 häällega, wastuhääli ei ole.

XIX.

Korteriküsimus, kütte- ja walgu- tuse warustus.

Refereerib raudteewalitsuse esitaja Niilus: Praeguse aja terawa korterikriisi lahendamine, ametajutuste poolt antud korterite näol, ei ole otstabekohane, sest sellega seotakse teenija kindlamalt koha külge ja tal ei oleks enam waba võimalust igat paremat koha saamist kasutada. Omal jõul korterite ehitamine praegustes rasketes krediitide oludes on äärmiselt raskest läbiwiidaw üllisuarde protsentide ja raske laenu saamise pärast. Senisel korterite ehituste laenude wäljaandmisel ei ole jeda kõigiti filmas peetud. Kortrikriisi on juwendanud rohke walitusasutuste ja kaubandusliste asutuste arw. Wäljapääsu leida mõiks laenude saamise teel omawalitusasutuste kaudu teenijate ühingutele.

Kongressi saadik Liinak seletab, et rohketee teenijate ümberpaigutamine raudteedel on pannud neid äärmiselt rasketesse tingimistesse korterite juhtes. Etatakse waguimises, kauge-
materie linnades, j. o. perekonnaft lahus, keldrites, kus ka lapsi eluõulisteks kaswada ei saa. Tehnika tänaawal ehitatud majas on kawatsetud korterid jamased juured, et lootuski olla ei mõi, et neist alamatele teenijatele antakse, peale mõne katusekambrri mõi keldri mruqa.

Kongressi saadik Eichenbaum seletab, et Brantsusmaal peale ilmasõda hakati ehitama üliistatud maakondades raudteelastele kolonijid, misjuguft eesküü ka Soomes jälgitakse, kus ehitatakse wäiksema tüübilisi korterid. Meil aga kawatsetakse suuri korterid ehitada. Mefjamaterjaale on meil rohkesti, kuid osa nendest lasti kohtade peal, jaamadest, ära mädaneda, eriti Walga piirkonnas. Kus hiljem awalikkudel wäljapakkumistel materjaal odawalt ära müüdi. Nendest materjaalidest oleks wõidud palju maju ehitada, kuid need oleks katuse all alal hoitud. Ofalt on aga tingitud see lugu sellega, et õigel ajal kohtadel ei ole näpunäiteid antud mefjamaterjaalide alalhoidmise kohta, mida tulewitus peaks rohkem tähele pandama.

Tee-ehituste osakonna ülem Steinmann seletab, et 4200 raudteelastele on olemas 1630

walmis korterit. Et kõigile korterit võimaldada, selleks oli kawa 10 aasta jooksul igaaastase 80 miljonilise krediidiga ehitada tarwilik arw korterid. Krediiti saadi läinud aastal ainult 25 miljoni; millega ehitati 38 korterit Tallinna, kui kõige terawama korterikriisi paika, ja 30 korterit mujale.

Teenistuse tähtsust filmaspidades, on soowitan, et korterid teenistustkoha läheduses oleks. 1923. a. ehitati Tallinna 38 korterit, 1924. a. kawatsetakse ehitada 48, 1925 a. — 46, 1926. a. — 49 ja 1927. a. — 48, igaaastase 25-miljonilise krediidi juures.

Korterite wäljaandmise korra kohta seletust andes, teatab kõneleja, et see sünnib koha-pealse korterikomisjoni kaudu. Senini on jautust täiesti õiglaselt tehtud. Otsused tehakse mitmekülgselt läbikaaludes ja raudteelaste oluforda filmaspidades. Uues ehitatawas majas antakse ainult üks korter lepingu põhjal konjultandide ja rohken pole seal korterite wäljaandmist wäljaspool raudteed otsekoheft mitteeniwaile ette nähtud.

Kongressi saadik Niikas arwab, et 125 miljonilise krediidi juures tuleb 200 korteri juure ehitamine liig wäikeje arwulisenä mõista. Nähtawasti on sin jälle olnud jutt suurteft korteriteft. Graetwendete kaudu ehitamisel oleks loota selle summa eest küll rohken korterid ja mõib olla et 200 korteri asemel oleks saadud 400 korterit.

Tee-ehituse osakonna ülem Steinmann seletab, et korterite ehitamise hindamine on sündinud Tallinna olude kohaselt, et mõib olla wäljaspool Tallinna wast oleks selle summa eest küll rohken korterid saadud.

Läbiraäkimise korteriküsimuses kestuwad edasi.

Wahpeal teatab juhataja, et arwesse mõttes asjaolu, et kongress oma töõga liig pikalises kujukese ja waewalt jõuaks määratud tähtpäewade jooksul kõiki küsimusi läbi arutada, on Keskühingu juhatus pöördunud palwega riigi laia- ja kitaroopalise raudtee ülemate poole et kongressi saadikute wabastus tähtaega weel paari päewa mõrra pikendada. Samajugune teadaanne on ka raudteede politsei ülemale saadetud, kus tähendalud, et kongress saab arwatawasti kestuma kuni 1. aprillini.

Samal ajal teatas ka juhataja, et Pärnu raudtee ülem on kongressi saadikute wabastusaja 2 päewa mõrra pikendanud, mille üle juhatus telefonogrammi saanud.

Kiigi laiaroopalise raudtee walituse sekretäär teatas, et ka laiaroopalisel on forraldus tehtud samas asjas.

Kell 20.15 kuulutas juhataja istangu lõpetatuks.

8. istang.

Zuhatab G. Bertmann.

Sekretäri lauas: M. Michelson, M. Kivi, M. Lohsmann ja M. Mei.

Koos 78 jaadikut, peale selle seestühingu juhatuse terives koosseisus.

Zuhataja loeb ette Riigi laia- ja kitsarööpalise Raudtee Ülemate telegrammid kongressi jaadikute wabastusaja pikendamise üle.

Järgneb 19. päewakorra punkti — korteriküsimuse — edasi arutamine.

Kongressi jaadik Eksta toob mitmejuguü näitusi korterite otstarbetu jaotuse üle, toonitades, et korterid antakse inseneeridele ja teesuguste ametnikkudele, kes juuremalt jaolt wäljamaal elawad ja neis „Technilisi büroosid“ asutawad, mis raudtee korterites elanikkudel lubamata.

Kokkumõdetult, teeb kõneleja järelduse, et raudteel korterikriisi ei püütaqi lahendada, kuna korterite kaotamise wiisist osalt näha, et peaaülesandeks on kõrgemate ametnikkude määgamuste rahuldamine.

Kongressi jaadik Melencuk seletab, et ei wõi oletada, et alati on tähelepandud kõrgemate ametnikkude korterikriisi. Toob näituse, kus üks kõrgem ametnik juba aastate wiisi korterikandidaatide nimekirjas seisnud, kuid korteri saamiseks pole weel lootustki. Edasi tähendab kõneleja, et on rõhken rõhku pandud optantide korterite warustamise peale, kellele ifka alati eestkätt wastu tulnud.

Ühikajalisi seletusi korteriküsimuses annawad weel: Tee-Ehituse osakonna ülem insener Steinmann, Raudteewalitsuse sekretäär G. Niilus, kongressi jaadikud Miklaž, Ott ja teised, mille järele riikmääde esitajad ühise ettepaneku walmistamisele asuwad.

Sihem awaldatkse ettepanek:

„Silmaspidades raudteelaste kaskel terawalt walitsewat korterikriisi, mille lahendamiseks maja ette wõtta kõike wõimalikke abinõusid, tunnistas üleriikline raudteelaste kuseorganisatsioonide kongress korterikriisi lahendamise wahenditeks eestkätt järgmiist:

1) Korteriite üldist kriisi tuleb lahendada korterite juureehitamiseega, mis ette wõtta esimeses järjekorras, s. t. enne igasuguste walitusasutuste hoonete juureehitamist.

2) Korteriite jaotus raudtee majades kindla rewideerimise alla wõtta Reskühingu juhatuse esitaja hääleõiguslikel osawõtmisel. Leitnd wäärnähtuste üle korterite mitteõiglasel jaotuses kiies korras wastawad parandusel teha.

3) Ametnikkudel, kellel teenistuse asu-

koha läheduses isiklikult omad majad, raudtee korterite wabastamist nõuda.

4) Korteriite juuruse ülemmääraks raudtee majades peab olema — kõigile teenijale 3 tuba ja köök, (arwesse wõttes pörandu pinna maksimaal suurust kuni 90 ruutmeetrit), wäljaarwatud raudtee ülem, kui temal teenistuse asukoha läheduses oma maja puudub.

5) Kõik juuremad korterid wõimaliselt ümber ehitada ja korteripuuduse kannatajatele tarwitada anda.

6) Uuesti ehitatawates majades jagada korterid 1-, 2- ja 3-toalisteks, wälja arwatud köök: ehituskawade kokkuseadmiseft ja ehituskohdade walikust kuseühingute Reskühingu juhatusele teatada ja ehituste juures peaaüjalikult terwishoidlissi nõudeid tähelepanna.

7) Raudtee korterite komisjoniist lubada oja wõtta Reskühingu juhatuse esitajat täielise hääleõigussega.

8) Ametnikkudele, alates 2 palga-aastast kõrgemale, raudtee korterit kuni korteriolude lahendamiseni, mitte anda, wälja arwatud f o h u s l i s e d korteri saamiseks teenijad.

9) Wäljamaa eeskujul raudteelaste kolonni asutamiseks, nute majade ehitusega, wõimaliselt kiies korras jamme astuda ja selleks wastaw maa-ala muretseda.“

Ettepanek wõetakse wastu ühel häälel.

XX.

Terwishoiu küsimus.

Refererib arsti abi Tupits, seletades, et tööttingimised raudteel on terwishoiu mõttes wõga raskest, eriti aga rongi- ja weduriteeni- jatele. Terwishoiu osakond on alati püsinud seisukohal, et arstiabi andmist korralisult ja wastutulekikult toimida, kumwõrd see olukorra tingimustega kooskõlas; arwab et alamate ametnikkude tulewiku kindlustamiseks, terwishoidlises mõttes, oleks kawilik asutada oma- waheline hoolekandne selts. Seejuguise selkti kuujuundamine wõiks umbes järgmiselt fiindida: Iga raudteelane (neid on praegu 8000) astuks liikmeks jisseastumismaksuga, mille määr wõiks näiteks, olla 25 marka ja sellega olekski juba põhikapitaali 200.000 marka, millega wõiks siis mõnda juguist tegewist awaldada. See wõiks pool protj. iibe kuu palgast jeda kapitaali täiendada. Wõiks ka kindlast Löö- ja Hoolekandeministeeriumist toetust loota.

Edasi seletab Tupits, et olla ilmunud teated, mis Tallinna ambulantsi haigete ooteruumi „p i n a k a m b r i“ walguises paista lastawad. See ei olewat referendi arwamise

järele õige. Doteriumid olla juured küllalt, mahutada 40 inimest ja rohkemgi.

— Gaapsalu mudawannide kasutamise tahtjaid on umbes 400; nende hulgas leiduda paljud, kes puhtusi, jne. soovida. Terwishoiu osakond ei saa aga rohkem saata, kui 200 ja leiab, et sellega oleks ka tõesti haiged rahuldatud. Rohkem saatmiseks ei ole ka raha; krediiti rohkem ei lubata.

Wiini arstide kongressilt taheti kellegi sinna sõitva arsti kaudu jündsaid ning eeskujulikke arstiriistu muretsjeda, kuid Riigikontroll nõudis oma ehitaja kaasajõitu — raha otstarbekohase tarvitamise mõttes — ja sellega jäi see korraldus ära, muidu oleks arstiriistad, millede hinnale Riigikontrolli sõidukulud juure arvata, liig kalliks tulnud.

Peale selle, kui lihe wõi teise wäite kohta niihästi terwishoiu küsimuses üldse, ehk puhkeruumide kohta, kongressi jaaditud Poobul, Abramow, Ott ja teised sõna wõtnud, seletab Riikumise osakonna ülem Reimann, et Raudteewalitsuse 1924. aasta eelarwesse oli puhkeruumide mõne uuenduse kohta tarwilik summa jisse wõetud, kuid et see maha kärbiti.

Lõpuliikult esildatasse ühine kokkulepitud ettepanek järgmiselt:

1) „Terwishoidlikest küljest tuleb hooletanda, et liniteenijatele arstirohud saaks alati esimese rongiga ära jaadetud.

Ambulatooriumide ooteruumid, eriti Tallinnas, peawad awarad olema wastawate istebiniidudega ja wõimaldatama lastega arsti juurde ilmuuimisel teistest haigetest eraldatud olla.

Sünnitamise korral peab ämmaemand haige juures nii kانا wiibima, kuni haige terwishine seisukord tema äraminekut lubab.

2) Saunasid tuleb juurde ehitada, niisugusel arwul, et iga raudteeametnik ja töölaine saaks neid tarwidust mööda kasutada. Ühisjaunades peab laupäewiti töö lõpuks saun walmis kōetud olema tōō a j a l.

3) Kortrite remont peab jündima kiirelt.

4) Puhkeruumid peawad olema terwishoiu nõuetele wastawad; wannid jisseseatud ja neile wastaw kütte antud.“

Ettepanek wõetakse wastu 73 häällega, wastu häält ei ole.

Läienduseks eelmisele resolutsioonile tehakse weel järgmine ettepanek:

„Et praegune puude norm ametiasutuste ruumide kütteks wäike on ja ruumi suuruse peale waatamata ainult ahjude arwu peale wälja antakse, tuleb ruumide suuruse järele, puude norm wastawalt fõrgendada.

Riijama tuleks ta käsutrijas ettenähtud 5.

fordi puude andmine, mis tihti kütteks kõlbmata, ümber muuta 3. fordi puude peale.“

Ettepanek wõetakse wastu ühel häälel.

XXI.

Suwiste puhkeagade üle.

Referendina esineb Teedeministeeriumi ehitaja insener Sulg, seletades, et Teedeministeerium on seisukohal, et puhkuse lōrd iga aastata saaks ka raudteel maksima pandud samal wiisil, kui seda Wabariigi Walitsus otsustab, kuna senini selles suhtes raudteel erand olnud.

Wastuwäiteid tuuakse eraldi selle kohta, et praeguse teenijate koosseisuga on wõimata igal ühel puhkust saada.

Lõpuliikult esildatasse ühine ettepanek:

„Kuna puhkuste andmisel on üheks tingimuseks üles seatud põhimõte, et jooksew töö puhkuste andmise all ei kannataks, jääwad tihtipeale ametnikud ja teenijad selles motiivil ilma puhkujeta. Seal juures jätawad aga ametkondade juhid kasutama kõiki olemasolewaid abinõusid. Selle pahe ärahoidmiseks peaks Raudtee ülem edaspidi osakondade illematele wastawaid näpunäiteid andma.

Puhkuse aeg olgu ühepikkune kõikidel ametnikudel ja teenijatel, waatamata teenistuse astme ja ametiala peale.

Puhkuse andmisel peab eesõigus antama neile, kes eelmistel aastatel puhkust pole saanud, ehk selle töötõingimused kurnawalt nõjuwad terwise peale.

Dsa puhkust peab tingimata juwelnude peale langema.“

Ettepanek saab 78 häält poolt, wastu häält ei ole ja on wastu wõetud.

Erakorralise teadaandega esineb juhataja abi Johanson, seletades, et päewakorra punktide 22 ja 23-da arutamist tuleks ette wõtta Teedeütlema osatwõttel, nagu selleks kokku lepitud. Kuna aga Teedeülemal käesolewal filmapilgul kongressile tulemine wõimata, siis soowitab neid punkte läbi waadata järgmisel istangul.

Ettepanek wõetakse wastu ühel häälel.

Järgmiseks päewakorra punktiks jääb:

XXII (end. XXIV).

Wabadusfõjast osawõtnud raudteelaste antafu ja mälestusmärkide wäljaandmise korra selgitamine.

Kõnelewad kongressi jaaditud Kuulbera, Johanson ja teised, tuues ette mitmesuguseid wäiteid, mis toonitawad mälestusmärkide ebaõiglast jaotust, näidates, et mälestusmärke on jagatud neile, kes sugugi sõjategevuse piirkon-

dades pole olnud. Olla juhtumisi ka, et mälestusmärke optantidele antud, kuna mõned agaramad wabadussõjalased — raudteelased märkidest ilma jäänud.

Kongressi saadik Abramow seletab pike-mas kõnes, et Tallinna waojaoskonnas on mälestusmärkide wäljajamine õiglane olnud.

Seletust annab Teedeministeeriumi esitaja insener Sulg, näidates, kuid see wahetord tekkunud. Lõpuks teatab kõneleja, et kui Teedeministeeriumi kawa läbi läheb, et raudteelastele wabadussõjast osawõtu eest mingisugust autasu peaks lubatama (Teedeministeerium on soowinud selleks umbes 5 miljoni marka), siis juba rohkem kainemalt saab läbi kaalutud, kellele seda autasu kui sellejulgust anda.

Peale läbirääkimiste lõpetamise, paneb ette Reffühingu juhatusse liige M. Michelson järgmise ülemineku mormeli:

„Teedeministeeriumi esitaja seletust, mälestusmärkide ja autasu küsimuse kohta, ära kuulates ja selgusele jõudes, et need kaks isejulgust asja, on kongress seletusega rahuldatud. Kuid aga kord küsimus peaks tekkima autasu jaamise kohta, siis enne autasu määramist, komisjon moodustada, milles raudteelaste kutseorganisatsioonid esitatud oleks.“

Ettepanek wõetakse wastu ühel häälel.

XXIII (end. XXV).

Priipiletite küsimus. — Gesti-aegne ebaõiglane klasside jaotus.

Refereerib kongressi liige Johanson. Pike-mas kõnes neid wahetordi ära näidates ja selgitades küsimust ka sisuliselt, järeldeb kõneleja, et ei tohiks olla mingisugusi klassiwaheti: kõik olla raudteeteenijad ja kõigil olla ühesugune õigus prii sõiduks raudteedel. Seletab, et küsimus üles tõstatud nende poolt, kes weneajal 2. klassis sõita wõinud ja nüüd ei tea miks pärast 3. klassi piletiisaajate nimekirja üle wiidud.

Et aga üldruminat ära hoida ja kõiki rahuldada, awaldab Johanson soowi, et antagu kõigile priisõidur piletid isiklikeks otstarbeks ainult 3. klassis.

Gelmisele kõnelejale waidleb wastu Reffühingu juhatusse esimees M. Pirn, seletades, et waja neid rahuldada, kes emmemalt ka 2. klassi piletid saanud ja nüüd 3. klassiga on pidanud leppima.

Klassiwahete kaotamist nõuab ka Weduri-juhtide kutseühingu esitaja, Reffühingu juhatusse liige N i k l a s.

Kongressi saadik Eichenbaum tähendab, et Soome on küll eeskujulik riik ja õige demokraatlike korraga, kuid ka seal olla klasside wa-

het pileтите juhtes. Kõhutab tarwidust, et praegune kord meil rewideerimisele peaks wõetama ja kellel endisel ajal õigus olnud 2. klassi peale, sellele ka nüüd seda lubada.

Niklas jääb oma endise arwamise juurde kindlaks, et ei tohi ikkagi mingisugusi klassiwahetid meil olla.

Gelmisele kõnelejale wastab kongressi saadik W. Abramow ja seletab, et Johanson soowitawat 3. klassi piletid teistele just sellepärast, et see kitsendus teda ennast ei puutuwat: Johansonil olla rongide rewideerimise õigus ja ta sõitwat seal klassis kus siida kutsuda.

Waielused pileti klasside jaotuse kohta kestuwad edasi ja kui juba ettepanekuid tegema hakataks, siis esineb Raudteewalitsuste, nende osakondade ja jaoskondade ametnikkude Reffühingu esitaja M. Michelson ettepanekuga, et wõetagu waieluse all olew asi kinnisele hääletusele.

Wahetord on aga aeg juba hiline ja juhataja teatab, et enam finni hääletamist ei jõua ette wõtta, et waja küsimust teisel päewal edasi selgitada.

Klasside jaotuse kohta annab selgitust ka Raudteewalitsuse esitaja.

Piletite klassi jaotuse küsimus jääb sellega teise päewa peale edasi.

Kell 20 kuulutab juhataja kongressi istangu lõppenuks.

Kongressi wiies päew, 31. märtil.

9. istang.

Koosolek algab kell 9.15.

Juhatab R. Johanson.

Sekretääri lauas: M. Michelson, M. Kivi, M. Losmann ja M. Rei.

Saadikuid koos 93, peale selle Reffühinuu juhatusse termes koosseisus.

Kohtadel Raudteewalitsuse liikmed ja peainspektor Sulg.

Järgneb päewakorra punkti XXIII (end. XXV.) edasiarutamine.

Wael kord sõna mõttes 3. klassi piletite kaitseks, toonitab Niklas Wedurijuhtide rühma nimel, et kui raudteelased soowiwad olla demokraadid, siis ärqu tehku wahet töölise ega ametniku wahel, kõigile olgu üks klass.

Wedurijuhtide poolt hüütakse, et Niklas ei rääkiwat nende rühma nimel, waid isiklistel arwamistel, mis peale Niklas wastub, et nende rühm siis kahets kujunenud.

Lõpuks, kui Niklas ikkagi kindlaks jäänud klassiwahete ühtlustamise nõudele, seletab kongressi saadik Abramow, et just Niklas soowidagi just rongis ikka mõnufamaid kohte; imestab, et ta nüüd 2. klassi wastu räägib.

Wahepeal awaldab juhataja eraformalise teadaandena kahe kirja Pärnu tee kongressi saadikutelt, kes wahepeal enne kongressi lõppu summutud ära sõitma. Esmine neist kujundab enesest otsekohesest ettepanekut waieluse all olewa küsimuse kohta ja on järgmine:

„Müstatud saadikud! Sila õhtusel waielustes, kus käsitati prii sõiduks wäljaantawate pileтите klassiwaheid, läksid waielused õige wilbakale alusele, mis meie kongressi printsiipi: — kaitsta oma õigusi ja parandada raudteelaste olukorda — otse pea peale pöörasid.

Minule näis, et need waielused osalt asjalikud oliwad, sest praegune prii sõiduks antawate pileтите klassiwahe on wäga õnnetult tõmmatud ja seega ka õigustatud nurinat sünnitab.

Suuremalt osalt olid aga need waielused tadeduse instinktiivsele esile surutud ja mille tõttu ka soowiti, et kõik isiklikeks tarwidusteks wäljaantawad piletid saaks kolmandama klassi peale wiidud. Kongressi printsiibist kinni hoides, oleks aga otse wastupidine joor esile ilmuma, see on, et kõik prii sõiduks wäljaantawad piletid peawad teise klassilised olema ja iga saadik, wabanedes tadeduse ja jomni instinktiiv oleks pidanud seepidist resolutsiooni pühalt kaitsuma. Seega ei oleks riwatud wanemate agentide seiskord ja alamatele ning noorematele agentidele oleks kongressi head teinud. Isiklikelt toetan seepidist resolutsiooni täies ulatuses, kuid et traditsioonid oma nõjuga natuke teistpidi selle ulatuse peale reageeriwad, siis panen ette järgmise resolutsiooni:

1) Kõik ametisõitudeks antawad piletid tulewad wälja anda teises klassis sõitumise õigusega.

2) Isiklikeks tarwidusteks teise klassi pileтите saamise õigus tuleb laiendada kuni 14. palgaastmeni, 14. ühes arwatud. Madalama astme teenijatele mõimalbada teise klassi pileти õigust siis, kui nemad vähemalt 5 aastat raudteel on teeninud. S. Toiker.“

Sellega on ühinemud ka kongressi saadik Taklaja, kes saaruti juba ära sõitnud, nagu jeda näha tema sellekohasest telefonogrammist.

Peale waieluste pileтите klasside suhtes, saamuti ka proviisjoni-pileтите tarwidusest liiniteenijate seas, ja pileтите arwu wähesuse üle, lepitakse kõigi riwmade poolt kokku järgmise ühise ettepaneku hääletamiseks:

„1) Prii pileтите jaotust 2. ja 3. klassi alla soowitawaks pidada, nõudes selle juures wõne teenistussaitme suhtes praegust klassi-jaotuskorra rewideerimist. Rewideerimisel käsitada palgaastmeid ja teenistustingimusi. Re-

wideerimisest-osa wõtma kohustada ka Keskühingu juhatusi.

2) Liiniteenijatele, kes linnades ehk alewiist kaugemates jaamades elawad, nõutada proviisjoni-pileтите saamist vähemalt üks kord nädalas.

3) Esmenda palwega, et teenijatele ehk nende perekondadele wäljaantawad pileти arwu suurendada kuni 12 pileти peale aastas.

4) Esmenda palwega, et prii pileтите kasutamise õigus laieneks ka nende teenijate naiste peale, — ühisel alusel lastega, — kes oma laste koolitamise puhul on summutud osalt linnades elama.

5) Awaldada soowi, et raudteelaste organisatsioonide esitajatele wäljaantawad priisõidum piletid kõik 2. klassi alla üle wiidaks, waatamata organisatsiooni esitaja ametiaastme peale.“

Nagu kongressi saadik Tats teatab, olla selle ettepanekuga nõus ka Toiker ja Taklaja, ja nii soowitab ta, et Toiker'i kirjaga tehtud ettepanekut ei tuleks hääletada.

Teise ettepanekuga esineb Keskühingu juhataja liige Niklas (wedurijuh) tähendades, et see tema isiklik ettepanek on:

„1) Nõuda seiskohale, et kõik priisõidum piletid isiklikeks tarwidusteks saaksid wälja antud ainult 3. klassis.

2) Nõuda pileтите arwu suurendamist 12 pileти aastas.

3) Ühtlasi tunnistada soowitawaks, et saaks wahe- ja alewiijaamades elutsewatele teenijatele proviisjoni-pileти wälja antud sõiduks ligematesse linnadesse mitte vähem kui 1 kord nädalas.“

Hääletamist toimetatakse kinniselt, sedelitega, kusjuures hääletamise wiis määratakse kindlaks järgmiselt:

Esmene ettepaneku poolt hääletajad kirjutawad sedelitele — e s i m e n e, teise ettepaneku poolt — t e i n e.

Mandaat-komisjoni aruande järele saawad hääli: esimene ettepanek (ühine) 82, — teine ettepanek (Niklas isiklik) 17 hääli.

Sellega on esimene ettepanek rõhuwa hääleteenamusega wastu wõetud.

XXIV (end. XXVI).

Teenijate warustamine raudteearfete maarihadega.

Kongressi saadikute seas awaldatakse arvamist, et jenne maade jaotus ebadiglane olewat: maad antawat neile, kes ise jeda ei harinud, waid spetsulatsioonist otstarbel kasutada.

Beale läbirääkimiste avaldatakse soovivi, et maade jaotuse küsimises ühine resolutsioon vastu võetakse.

Moodustatakse komisjon igast asjast huvitatud kutseliingu ühest esitajast, kes ettepaneku redigeerimisele asub:

Lõpüks on ettepanek järgmine:

1) Raudtee tarvetest vabab, raudtee kõlblikud maa-alad antakse kõigile kohalistele kuu- ja alalistele päevatöölilistele soovi järele tasuta tarvitada, kellel väljaspool raudtee piirid oma maad tarvitada ei ole.

Maa, mis asub jaama piirides, semaforiده vahel, antakse tarvitada kõikidele liikumise osakonna jaama ametnikkudele ja teenijatele, ühesuurustes tükkides.

Jaama piirkonnas olevate majade korterite juures olemasolevad aiamaad, mis mitte üle 200 ruutmeetri suured, jaotamise alla ei kuulu, kuid kuuluvad üldise maasaamise normi juure.

Kui jaama piirides elusjate teiste osakonnade teenijate kasutamiseks nende elumajade juures on aiamaad, ehk maa, mis kuulub normaal rendiplatside ja ladude alla, siis antakse liikumise osak. teenijatele väljaspool semafori vastavas suuruses ja väärtuses maa-ala tarvitada.

Jaamade vaheline maa-ala väljaspool semafori antakse tarvitada tee- ja chituse osakonna ametnikkudele ja teenijatele ühesuurustes jagudes.

2) Kus on raudtee riigi poolt kasutada saadud maad, tuleb see jagada kõikide osakonnade teenijate vahel ühesuurustes tükkides.

3) Maa jagamist toimetab korteri komisjon, asjast huvitatud osakonnast maasoovijate esitajatega.

Ettepanek võetakse vastu ühel hääl.

Erakorralise teadaandena avaldab juhataja kongressi saadiku J. Toikeri järgmise kirja:

"Austatud kaasvõitlejad! Sõitsin kongressile õige pessimistlike eeldustega, — pessimistlik mitte sellepärast, et juba kongressi eel üks parempoolsetest ajakirjadest tõttas kongressi saavutusi enneategu maha tegema, (õige on see, kes eitab ühendust), vaid sellepärast, et olen tundma õppinud eestlaste hingelisi puudusi.

Suunitav oli jälgida ka nende hingeliste puuduste ilmutusi kogu nende 4 päeva jooksul, kus mul võimalik oli kongressi töödelt osa võtta. Kuid maatamata nende puuduste peale, jõudis kongress nii mõndagi aja- ja asja-kohtu resolutsiooni saavutada, mis raudteelaste olukorra terwendamiseks oma mõju avaldamata ei jäta.

Ühes ametikohtudest sunnitud enne kongressi lõppu teie seast lahutama, on minu pala-

vam soov, et teie keskel alaneks väikluse ja kadepuse ning jorvi temperatuur ja selle asemel ajaks asjalikkus, leplikkus ja ühtluse tunne, mille pandits, võin kindlasti eeldada, on meie olukorra kiire paranemine ja õitsev tulevik.

Selleks soovim kõigile kaasvõitlejatele jõudu ja mehijust kongressi õnnelikuks lõpetamiseks ja tahaks ka loota, et sügisel teist kongressi võime terwitada. Olge tervitet kõik!

J. Toiker."

XXV (end. XXVII).

Raamatukogu asutamise küsimus. Läbirääkimised endise raudteelaste raamatukogu kasutamise viisidest.

Juhataja, Johanson, teatab, et endist Raudteelaste Liidu raamatukogu juriidiliseft Reßliühingule ülevõtta ei saa, vaid kogu kasutamine peaks sündima kõigi raudteelaste oragnisatsioonidega käsi-käes.

Kohtade pealt vaieldakse vastu, et raamatukogu ei olewat ühinda Raudteelaste Liidu oma, vaid kuuluvat kõigile raudteelastele.

Raudteeülem Kleinof teatab, et Rautemaalitus on valmis andma raamatukogu, mis praegu Raudteemaalituse hooldamisel, usaldusväärilise juridile ühise hooleks, sooviga, et see laiematele raudteelaste hulkadele ligipääsevaks jääks. Et selleks aga nõuetawaid ruume tarvis, siis tuleks kõige pealt ruumide küsimus lahendada.

Beale läbirääkimisi võetakse vastu ühine ettepanek:

1) Kongress otsustab jätta raamatukogu asutamise küsimuse kutsorganisatsioonide Reßliühingu juhatusse korraldusse, kes seba kutsühingu juurde omaette põhikirjaga asutab.

2) Põhikirj peab sisaldama järgmist: juhtumisel, kui Reßliühing, kellele raamatukogu alustub, mingilugustel põhjustel sulutud saab, siis jääb raamatukogu omaette põhikirjaga tegutsema.

3) Raamatukogust osavõtjateks on kõik kutsühingusse ühinenud kutsorganisatsioonide liikmed. Beale kutsühingusse ühinenud kutsorganisatsioonide liigete tunnustada ühedõiguslisteks nende ühingute ja sellide liikmed, kes vastama aja- ja aastamaku ära tasunud, mille suurus Reßliühingu poolt kindlaks määratud.

Ettepanek võetakse vastu ühel hääl.

Päätelamisel vastuvõetud otsusel hakatati eelmisel päeval läbivaatamata jätud päevakorra punkte 22. ja 23. harutama, millised Raudteeülema äraoleku puhul edasi liikatud. Viimased otsustatakse üksteisega üherbada, ja nii seisab päevakorras punkt:

XXVI (end. XXII ja XXIII).

Teenistusse vastuvõtmine ja lahtilaskmine ja teenijate administratiiv-karistuste selgitamine.

Refereerib Bedurijuhude I.-ii. esitaja Niklas, tähendades, et teenijate karistusel jäetakse karistatava kasuks tarvitamata mujal kultuurriikides maksmaid põhimõtteid: et ainult tahtlustuste põhjal ei karistata, ja et kõik arusaamatus asja arutamisel arvatakse kaebaluse kasuks; erapooletus, digeks mõistmine — südametunnistuste järele. Meil karistatakse ka ilma teenija teadmata. Teenistuse tingimuste, abinõude signaalide puudulikkus loovad olufordi, mida teenija karistuse puhul arvesse ei võeta. Ametliste määruste, eriti sõiduplaani järele lubatakse, rongide faalu ülenormi ametivagnitega suurendada, selle peale vaatamata nõutakse täpset sõiduaja täitmist.

Senine rõhke karistuste arv fihvotitab teenijate meeleolu, tehes neid isegi riigivastasteks. Alvaldab lootust, et nüüd, millal raudteede juhtivad jõud meie arvamisi kuulnud, ka selles küsimuses juurem arusaamine ja õiglus walitjema pääseb.

Ülemuse ebaforrektsel wäljaastumise wiisi kohta alamteenijate suhtes, toob Refkühingu juhatusel esimees Birn muuseas ühe näituse, kus kollektiivne palwe, mis sisseantud 7 ametniku poolt tähelepanemata jäänud, lihtsalt jellepärast, et see ühine olewat. Ka on juhtivate jõudude ääremärkused liig kõrgid. Kõneleja järeldab, et juhtivad jõud ise tähenärimise wälja kutsuwat, mis soowimata nähtus on.

Kongressi saadik Gallun seletab, et karistusi tuleb sageli ette kahes järjus. Ühed on seaduslikud, teised lihtsalt jonnist. Peaks ka teenijalt seletust nõutama ja selle juures erapooletult talitama.

Raudteeülem Reinof teatab, et hea oleks mitte üksi alamatel waid ka ülematel, kui karistusi üldse ette ei tuleks. Kui aga määruste täitmist ei nõutaks, mis paratamatult karistused esle kutsub, siis ei oleks meil peagi mingit korda. Iga teenija karistuse puhul on ka teenijalt seletust nõutud. Iga ametnik on ka temale alluwate eest wastutaw. Kawatjetawa palga juures olla karta wastutawate tegelaste puudust, kuna praegune madal palg igaiht eemale peletab. Kui on olnud juhtumine, siis peaks leiduma ka süü.

Graforralise teaande all esineb R. Walitjaste ametnikkude kutseühingu esitaja A. Michelson soowiatwaidusega, et kõik kongressi saadikud ja Walitjuse liikmed pealelõunafets istanguks kell 15 kohale ilmuks, et ühisi päewapilti teha.

Kell 13.17 min. kuulutab juhataja Iduwahaaja.

10. istang.

Doosolek algab kell 16.17.

Juhatab Melencuk.

Secretäri lauas: A. Michelson, A. Kiwi, A. Lossmann ja A. Rei.

Saadikuid koos 83, peale selle Refkühingu juhatus terwes koosseisus.

Jätkatakse XXV (end. XXII ja XXIII) päewakorra punktide arutamist.

Kongressi saadik Bertmann, teatab, et karistatakse ka siis teenijat, kui see seadust tähtpealt täita püüab. Toob näiteks mõne juhtumise. Ei kaitsta teenijat publikumi üleliigsete nõuete wastu. Tuleks eriseadus maksma panna, mis teenijatele karistuse määramise diguse annab publikumi suhtes, kui see wagnites korratuji sünnitab, sest muidu jääb teenija kahe wõimu, s. o. publikumi ja ülemuse wahel. Ima seadusliku kaitseta ei ole wõimalust mingijugust korda luua, nagu jeda walitjuse ettekirjutused nõuamad. Kongiteenijate karistamise soowitab juhtida tähelepanu ka Kongiteenijate kutseühingu juhatusel arwamise peale.

Kongressi saadik Johanson on arwamisel, et ilma karistujeta läbi ei saa, kuid neid tuleb õiglaselt määrata. Toob näituse, kus teenija jäi rongist maha, wõlde, et tal oli tarwis Narwas pulmas olla. Mis peaks siis selle teeniaga tegema? Suuremalt jaolt karistatakse oma kõige lähema ülema ettekandel; kondutoore, näituseks, rongijuhide soowil. Teenijad ilmuda tema ette joobnud olekus, suits suus, jne. (Saalis tõuseb müra ja wahelhiilbed).

Kongressi saadik Kiwi teatab faktilise märkusena, et wiimastel aastatel rongijuhude ettekandel kondutoore karistatud ei ole.

Karistuste kohta räägib pikemalt ka weel kongressi saadik Ciner, tuues näitusi et ka selle eest wõib alamteenija kannatada, kui ta oma arwamist kuritarwiduste ning onupoja poliitika kohta awaldada julgeb. Kõnelejat, näiteks, olla paigutatud temo alaliselt teenistuskohalt wastu oma tahtmist Tartu; selle tagajärjel olla ta majanduslikult palju kannatanud.

Peale pikemate läbirääkimiste, niihästi karistuswiisi kui ka lahtilaskmise kohta ja teenistusest kõrwaldamise üle, järgnewad ettepanekud ühe kui teise rühma esituse poolt; et neid ühtlustada, nimetatakse iga kutseühingu rühmast üks esitaja ja sellega moodustatud komisjon, kes ühisele ettepaneku lootuseadmisele astub.

Resolutsioon jääb wäljakuulutamata ja kongress läheb edasi järgmise päewakorra punktide arutamise juurde.

Erakorralise teadaandena loeb ette Reikühingu esimees M. Birn Riigi- ja Omavalitsuse teenijate Reikliidu esimehelt saadud järgmise kirja:

„Raudteelaste kongressi juhatusle. Palun Teid lahkesti alljärgnevat avaldust kongressile ette landa ja kummagi mõtte kohta oma tulevasele organisatsioonide keskkühatusle deklaratiivse juhtnõu kongressi poolt anda lasta.

Lugupeetud ametivennad raudteelased! Tervitam teid esiteks teiega ühise Teedeministeeriumi alla kuuluma posti-telegraafi-telefoni ametkonna teenijate kutseühingu keskkühatusle poolt. Soovin juudamest, et kõik teie poolt mitmepäevase viisa töö ja mitmekülgse kaalumise järele teostamise võimaluse piires üles seatud teesid ning nõudmised täiel määral teoneksid. Alvaldan soovi, et raudtee- ja postiametkonna teenijate kutseorganisatsioonid omavahel tulevikus ühise keele leiaks ja oma ühiste huvide kaitseks kutseorganisatsioonid tiheda kontakti looks, mille tagajärjel vastastikune üksteise kadestamine ära jääks ning ühe poolt kätte saavutatud paremused ka teisele analoogiliste mõnustuste nõudmiseks toetuseks oleks.

Seda mõtet tahan ma posti-telegraafi-telefoni teenijate j.a. 27. aprillil Tallinnas arapeetaval 6-dal ülemaalsel kongressil oma poolt isiklikult südilt propageerida ja loodan kindlasti oma tulevaselt keskkühatuselt selles vastavat kohuslikult resolutsiooni saada.

Sisuliselt on raudtee- ja postiametkonnal riigihenduste pidamise alal üldiselt peaaegu ühised funktsioonid ja palju täiesti paralleelseid ametialatusi, nii et neid kaht ametkonda koguni ametasutuste koondamise mõttes vastavate põhimääruste ümbertöötamisega üheks ametkonnaks liita saab ja just sellepärast peame meie, lugupeetud raudteelased, oma huvide kaitsemise alal seda enam üksteisega läsi-käes töötama ja ühise koguhoone teenijate pere looma, millest meile endale ja ka riigile kasu on.

Teisels tervitam ma teid, lugupeetud raudteelased, Riigi ja Omavalitsuse teenijate Reikliidu juhatusle poolt. Loodan, et raudteelased Riigi- ja Omavalitsuse teenijate Reikliidu üldistes küsimustes, nagu seda on riigiteenistuse, pensiooni, palga ja arstabi seadused, alati soodaarselt toetama saavad. Reikliit võtab praegu oma esitajate kaudu pensiooni ja riigiteenistuse seaduste läbivaatamise tööst Riigikogu alamkomisjonidest osa, samuti on Reikliidu nõudmise põhjal uue palgaredeli ümbertöötamine rahaministeeriumis päevalkorral ja koosseisude vähendamise läbi ametist vallandatud riigiteenijatele tasumise seaduse eel-

tähtsusega kõiki riigiteenijaid puudutavate Riikliku Riigikogu komisjonis. Sarnaste üldise sümuste arutamist peaksid, minu arvates, raudteelased samuti kõigi teiste riigiteenijatega ühiselt osa võtma, mille tagajärjel meie solidaarsed nõudmised Riigikogu ja Vabariigi Valitsuse ees suurema autoriteedi omaks ning sellepärast fergemini läbi läheks.

Riigi- ja Omavalitsuse teenijate keskkühatus on kõigil ülemaalsel teenijate organisatsioonidel täieline autonoomia ja omi spetsifilisi nõudmisi võivad kõik iseiseisvalt oma ministeeriumiga lahendada, kuid eelpool nimetatud üldseadusi peaksid tingimata kõik riigiteenijate organisatsioonid kokkuleppel solidaarselt kaitsema ja sarnaseks üldiste huvide koordineerimise keskkohaks ongi Riigi- ja Omavalitsuse teenijate keskliit, kuhu praegu järgmised ülemaalsed organisatsioonid kuuluvad:

1. Meisateenijate kutseühing.
2. Riigi- ja Omavalitsuse teenijate keskkühatus.
3. Politseiametnikkude kogu.
4. Kohtupristavite nõukogu.
5. Ühiskõrvalteenijate kutseühing.
6. Tolliteenijate kutseühing.
7. Posti-telegraafi-telefoni teenijate kutseühing.
8. Spetajate keskliit.
9. Tartu ülikooli teenijate ühing.
10. Wallasekretäride jelts.

Keskühatusel on arvesse võttes, loodan, et ka raudteelased tulevikus oma kutseorganisatsioonide keskkühatusle poolt keskliitu oma jaaditub delegeerivad ja selleks iseoma ja ka teiste üldhuvide kaitsta aitavad.

Sõbraliku tervitusega

W. Laak,

posti-telegraafi-telefoni teenijate kutseühinguse keskkühatusle sekretäär ning ajutine esimehe kohusetäitja ja Riigi- ja Omavalitsuse teenijate keskliidu esimees.

Reikliidu soovivavaldus võetakse jaaditub poolt heakskiitvalt vastu, kuigi mõnest poolt arvamisi kuuldu, et raudteelastel, võrreldes teiste riigiteenijatega, eri-teenistustingimused olla ja sel otstarbel asjata oleks nendega majanduslike huvide kaitseks ühineda.

Wõetakse 67 häälega vastu järgmine resolutsioon:

1) Keskkühingu juhatusle ülesandeks teha Postiametkonna teenijate kutseühinguse juhatuslega organiseerimise mõttes alalist kontaktis olla. Organisatsiooni kindlustamiseks Keskkühatusle

ühingu juhatusele Postiametkonna teenijatega ühinemise mõttes täielised volitused anda.

2) Wolitada Reeskühingu juhatust tarwilise arvu esitajate läbi Riigi- ja Omatvalitsuse teenijate koosolekuteft ehk kongressideft informatsiooni mõttes osa wõtma.

3) Riigiteenijate üldhuvide kaitjeks Reeskühingu juhatusele wolitus anda Riigi- ja Omatvalitsuse teenijate Reeskühidule solidaarjelt oma täielikku toetust pakkuda."

XXVII (end XXVIII).

Järgmise kongressi saaditute arwu kindlatsmääramine.

Referereib Reeskühingu juhatuse esimees A. Birn.

Peale läbirääkimiste wõetakse vastu ühel häälel otsus: „Järgmine kongressi saaditute arw määratakse kindlaks iga 25 liikme kohta üks saadik.“

XXVIII (end XXIX).

Revisjonikomisjoni walimine.

Kandidaatideks jaeti üles, kes lahtisel hääletusel said hääli järgmiselt:

Otsmann	—	Wedurijuhtide k.ü.	—	65	häält.
Eichenbaum	—	R. W. ametn. k.ü.	—	75	"
Koit	—	Tea-Ehit. osak. k.ü.	—	50	"
Kiwi	—	Kongiteenijate k.ü.	—	36	"
Koots	—	Jaamateen. k.ü.	—	49	"
Wellmann	—	Kontori ametn. k.ü.	—	21	"

Et Kiwi ja Wellmann kumbki absoluutselt hääleenamust ei saanud, otjustati neid uuesti balloteerida, kusjuures Kiwi sai 49 — ja Wellmann 53 häält. Sellega waliti revisjonikomisjoni liikmeteks: Eichenbaum, Otsmann ja Koit; kandidaatideks: Koots, Wellmann ja Kiwi.

XXVIII (end. XXX).

Reeskühingu juhatuse koduorra kiinnitamine.

Juhatuses koduord otjustatakse anda redaktiooni komisjoni, milline moodustatud kõigi kõigi riikmade esitajate läbi.

Koduorra ettelugemine ja kiinnitamine otjustatakse jätta järgmiseks istanguks.

XXX (end. XXXI).

Reeskühingu põhikirja rewideerimise küsimuse sec osa, mis puutub kutseorganisatsioonide põhikirjade rewideerimisse.

Põhikirjade rewideerimiseks ja ühtlustamiseks otjustatakse moodustada komisj., kes kohe, peale kongressi, oma tööd algab, et järgmiseks

kongressiks juba ühtlustatud põhikirjadel esineda. Komisjoni liikmete walimisi toimetada järgmisel istangul.

Otsus — ühel häälel.

XXXI (end. XXXII).

Organisatsioonide poolt kawatsetawate suwiste lõbusõitude võimaluse selgitamine.

Suwekuudel korraldatawate lõbusõitude ja ekskursioonide korraldamisest kõnelewad kongressi saaditud Johanson ja Kuulberg.

Peale läbirääkimiste wõetakse vastu ühel häälel Reeskühingu juhatuse liikme M. Michelson'i järgmine ettepanek: „Reeskühingu juhatusele ülesandeks teha wastawa kawaga esineda Teedeministeriumi tariisi Nõukogu poole, mille järele raudteelastele saaks wõimaldatud korraldada suwekuudel wäljasõidusid alandatud reisiijate wotariisi järele.“

Kell 20 kuulutab juhataja kongressi koosoleku lõppenuks.

Kongressi kuues päew, 1. aprillil.

11. istang.

Koosolek algab kell 9.30.

Juhatab Bertmann.

Sekretäri lauas: M. Michelson, A. Kiwi, A. Loßmann ja A. Rei.

Saadikuid koos 80 ja Reeskühingu juhatus terwes koosolekus.

Kohtadel Raudteewalitsuse liikmed, ja Teedeministeriumi esitaja, peainspektor Sulg.

Jätkatakse läbirääkimisi eelmisel päewal selgitusel olewa päewatorra punkti XXVI (end. XXII ja XXIII) kohta, teenistuse wastuwoitmise ja lahtilastmise ning administratiwkaristuse wiiside selgitamisest.

Pikemas kõnes ettepaneku kaitjeks sõna wõttes, mille kohta riikmade esitajad enamwähem juba kokku leppinud, walgustab kongressi saadik Eichenbaum eelmisel päewal kongressi jaadiku Eimer'i poolt awaldatud näitustele weel täendamaid juhtumisi, — iplikult tema enesega; teha olla tagasiwõetud juht sellepärast, et ta ametikohtustele trumwiks jäädes, kõiki oma ülesandeid täita püüdnud, selle läbi aga ka minneks ülemuse waenu alla sattunud, kes ennaft asja õiglase küljega pole püüdnud informeerida, waid lihtjalt asjast hütutatud iplikute ettekandeid uskunud. Edasi teatab kõneleja, et olla jõutud isegi nii kaugele, et iemale ei antawat enam minimeerimise ettepanekute lepinguteft wäljawõtteid ja materjaalide wastuwoitmiste telegrammide arakirju, et sellega järelewalwe tegewust isoleerida. Kõrkwõttes järeldab kõneleja, et ülemus ei tohiks oma

usku rajada ainult kaudsete ettekannete peale, mis mõnikord kogu riigile kahjulikud, vaid peaks püüdma iga asjasse ka ise tungida.

Rõpuks tähendab Gichenbaum, et kongressil puududa just need osakondade ehk jaoskondade ülemad, kelle tegevuse kohta praegu viist igal jaadikul midagi ütelda oleks, kuna kongressile on tulnud need, kes organisatsioonidega, j. o. rahva arvamisega rehkendada püüavad; loodab, et siin tehtud etteheited ja näpunäited ka ülematele jõudma peale jääks.

Zuhataja avaldab ühijelt tehtud ettepaneku:

Teenijate personaali koosseiju huvide kaitses, teeb kongress Reffühingu juhatusele ülesandeks Naudteevalitsusega järguüri kokkuleppeid saavutada:

1) Teenijate teenistusse vastuvõtmine ja lahtilaskmine sündigu erapooletult, ilma onupoja poliitikata, täies kooskõlas maksimate seadustega; teenijate vastuvõtmist tuleb kutseühingute keskkõhingu teatada, kusjuures viimasel õigus jääb, mittekohaste teenijate vastuvõtmisel, selle kohta protesti avaldada;

2) Väljaspool teenistuse järjekorda, teenijate ametialal kõrgendamise, ilma vastava kutseühingu nõusolekuta, ära feelata.

3) Wahakord teenijate enesete, kui ka ülemate ja alamate wahel peab alati korrekne olema;

4) Puuduliku nägemise puhul I kategooriasse arstide poolt terwislikult mittekohasteks tunnistatud teenijaid tuleb ümber paigutada nende palgaastmisse vastawasse ametisse;

5) Et administratiiv karistuse järeldusel teenijate mitteeaduslike lahtilaskmisi ette ei tuleks, peab Naudteevalitsusel iga kord, enne teenija lahtilaskmist, selleks ka Reffühingu juhatuse arvamist kuulama.

6) Administratiiv karistuste puhul on igal ametnikul õigus oma otsekohese ülemuse teguviisi vastu kõrgema ülemuse juures kutseühingu juhatuse kaudu kaebust tõsta, kuid põhjendamata kaebuse puhul teeb kutseühing ka omalt poolt wastawad järeldused. Juurduselt osawõtja kutseühingu esitaja on asja arutamisel hääledõigusline.

7) Kaebuse wõib kutseühing jaata oma aruõnemise järele wastawale ülemusele, nõudes kaebuse juurust kutseühingu esitaja osawõttel.

8) Adif teenijate kohta ajakirjanduses ilmunud kirjandus, kui ka kirjandus ehk sunõnalised kaebused Naudteevalitsusele, tulewad Reffühingu juhatuse poolt ühijelt Naudteevalitsusega läbi waadata ja tehtud otjufed ajakirjanduses kirjanduslikult õiendada.

9) Mitteõiglase otjufe puhul administratiiv

karistuse määramisels, tuleb karistusele ettepanijat tema kõrgema ülema poolt wastutusele wõtta.

12) Kõrwaldada kahekordsed karistused, j. t.: kohtu- ja administratiiv korras, ühes ja sellesamas asjas, ühendades administratiiv juurdusli kohtu juurdusustega.

11) Kirustada igafuguste määruste wäljatõõtamist, mis teenijate teenistusalaadesse puntiwad.

12) Keskkõhingu juhatusele ülesandeks teha: nõutada ülastühendatud punktide sissewõtmist ka riigitteenistuse seadusesse."

(Ettepanek wõetakse wastu ühel häälel.

Täiendusels p. p. XXX-le.

Kutseorganisatsioonide põhikirjade ühtlusekamise komisjoni liikmedeks walitakse lahtijel hääletamisel ühel häälel:

Teemeistrite ja hõnnete ülewaatajate k.-ii. poolt — Menkow, elektrotehnika alal teenijate k.-ii. poolt — Nader, Tee-Ghitusosak. teenijate k.-ii. poolt — E. Kallio, Kõngiteenijate k.-ii. poolt — Bertmann, Jaamaametnikkude k.-ii. poolt — Ojason, Jaamaametnikkude k.-ii. poolt — Känd, Naudteeval. ametnikkude k.-ii. poolt — Melencuk, Wedurijustide k.-ii. poolt — Abramow, Kontoriameetnikkude k.-ii. poolt — Johanson.

Peale uende ka weel Keskkõhingu juhatuse terwes koosseisus.

Täiendusels p. p. XXXI-le.

Wõetakse ette Keskkõhingu ja kutseorganisatsioonide waheline kodukord, milles komisjoni poolt wastawad parandused tehtud.

Ühel häälel otjustatakse kodukord komisjoni poolt ettepanud kujul kinnitada.

XXXII.

Kongressil tekkinud küsimused.

1.

Zuhataja avaldab erakõrvalijelt sisseetulnud kirja, sõjawäeteenistuses olijate raudteelaste poolt, ülestõusmispuhade kirjirahade asjus.

Peale raudteelaste wastawa seletuse aruõnamist, otjustab kongress ühel häälel eelnimetatud kirja, kui sõjawäe ülemuse wõimkonda kuuluwat, raudteelaste kongressil arutamisele mitte wõtta.

2.

Ujakirja wäljaõnamise asjus sõna wõttes, paneb Keskkõhingu juhatuse esimees M. Birn koosseisjatele weel kord jõudma peale, et iga

kongressi saadik ajakirja kasuks propageerida püütaks.

Peale läbirääkimiste võetakse vastu ühel häälel Kongiteenijate k.-ü. esitaja Põbul'i järgmine ettepanek:

„Ajalehe tellimiste vastuvõtmist tuleb forraldada kutseliikungute ja nende osakondade juhatuste, kui ka ühikute k.-ü. liikmete kaudu, kes selleks vastava kutseliikingu juhatusele soovivad anda.“

3.

Kongressi saadiku Ciner'i ettepanek: a) et Valga ladust tuleks meduute jaoks igal ajal, mil meduudid liikumas, igasugust materjali wälja anda; b) Valga ladust tuleks isiklikult tarwituseks müüdnud põletispuid iga päew weditteenijatele wälja anda.

Ettepanekut arakululates, otsustab kongress ühel häälel Kesfõhingu juhatusele ülesandeks teha selleks wastawalt kohtel tarwilisi joowiawaldusi ehitada.

4.

Mitmete kongressi saadikute ettepanekul, otsustab kongress Kesfõhingu sekretäärile Michelson'ile tema energilise töö eest, organiseerimise alal, autasu määrata. Tasu summa kohta võetakse vastu ühel häälel Raudteemal. ametn. k. ü. rühma ettepanek: „Määrata Kesfõhingu sekretäärile Michelson'ile autasu wähe-
malt 10.000 marka, kusjuures Kesfõhingu juhatusele õigus jätta seda summat oma arandgemise järele ka suurendada.“

Lõpu sõned.

Juhataja teatab, et sellega oleks kongress siis oma päewakorra lõpule wiinud, mis nii pikk olnud ja kaks päewa rohkem aega nõudnud, kui seda ette arwatud. Selle järele võtab sõna kongressi saadik O t t, kes järgmiselt ütleb:

„Kaasteenijad! Üks samm raudteelaste ühiskondlike elu loomiseks on tehtud. Üks nurkakivi nende ühenduse majale paigale pandud ja see sümboolilise wasaraga peale löödud. Esimene üleriikline raudteelaste kutseorganisatsioonide kongress oma terwes koosseisus on jessia lõpule wiinud. Mu nendele raudteelastele, kes kodanlikelt küpsamad, kes suutsid rahulijelt üle elada nende poole sihitud wäljaastumised, mis eetika ja solidariteedi armustust wälja ei kannatanud. Mu nende rajajatele, kes raudteelaste waimuilmale tühjas ruumis löid meie kutse- ja kesfõhingu. Nende raste ja nägematu töö sai reaalseks ja kannab wilja. 700 aastat on Eesti rinnas hõõgunud jädemed oma parasmale tulewikule. Pikkad aastad tigu sammuna on mooda läinud ja mitmed ifamaa po-

jad on kurnastanud: „tähele, mis ja wilgud, mis ja nõnda wiinendad, mis ja ei paista heledasti.“ Need werised Mahtra sõjad, Mu ja meeste kurb reis Tallinna, kus nende weri porilompe niifutas, Leilib, Matfod, Windad jne., need kõik on kurbas rõhuwas minevikus, kuid ka nende lood räägivad meile õhtrimeelsusest Eesti tulewikule. Ka müid waja õhtrimeelsust. Peame meeles, mis riigikoguliige kongressi teisel päewal siit kõneledes ütles, ta rõhutas üht sõna ka in e l t. Pole tarwis meile populariseerida seda sõna. Meie teame, kui meie igauks kaswame Kreukwalbti, Jakobsoni ja Beske waimus, siis o l e m e kained.

Raudteelased, meie kongress on puhastuie tuli, kuhu meie kõik puid paiskame, et ära põletada neid pühkmeid ja kõlaid, mis meil riisus ees. Tulgu wälja kristalliseerinud tõe terad! Mu tõe, au Eesti waimule, kes idealiseerib ja kannab teostama tött. Meie tee peal seisku majakaks tõe küünal. Üff, pikkmeel, heldus ja kannatus, need ehtigu meie püüdeid. Saatwad need kallid pärlid meie ehteks, siis kaowad ka sotsiaalsed wilkufused, kui wesi kewadese päikeste eest. Kaswatagem eneste sees seda kewadist päikest, siis kõnseb ta meile ka taewa wõlmil. Mitte werised kofkupõrked, mitte häwitaw kodusõda, waid armastus oma ligemise wastu awab meile ukseid sotsiaalsesse ilma.“

Pikema kõnega esineb Kesfõhingu juhatuse esimees A. P i r n, tänades kongressi saadikuid ja kongressi forraldama komissiooni liikmeid nende ühiste tööde eest raudteelaste kutseorganisatsioonide kasuks ja wiimaste tegevuse rajamisel. Täname Raudteewalitsuse esitajaid nende lahke wastutuleku eest ruumide lubamisel ja kongressi saadikute teenistusest wabastamisel. Edasi tähendab kõneleja, et müid on siin selgitatud mitmeid asju, milledest mõni wast juhtiwatele jõududele ifegi walusana tundus, kuid argu wõtku nad seda pilkawaiks etteheitaks, waid joowiks, ning sõbralikuks hoiatuseks.

Beatudes kongressi tegevuse juures, loodab kõneleja, et tulewane kongress märksa liihema ajaga omi asju diendada jõuab, sest et siis üksteist juba rohkem oleme tundma õppinud.

Järgmise kõne ütleb liikumise osakonna ülem Reimann, tähendades, et raudteelased oleme kõik, ülemad ja alamad, ja et meil, raudteelastel, oma teenistuskohuste täitmisel raske ülesanne on. Meie kohus on walwata selle suure riigi tuifjoone, selle mehaanilise eluka korrasolu üle, sest teada on, et kui tema juures mõnikord, olgu see wõi kõige wäheama ametniku läbi, efitus tuleb, siis waldb ta kõik, waldb ka selle wäheama ametniku wastutajaid. Soo-

rib üksmeeli raudteelaste üldperele. Wiigu jeda soovi enestega kaaja ka kongressi saadikuid.

Järgmise lõpusõna ütles Raudteeilem Reinof, märkides, et siin on töötatud raudteelaste üldise hea käekäigu sihtides, mida tarvitada tuleb. On tehtud juhtivatele jõududele ka mõnes asjus etteheiteid, mis paratamata, on aga siiski kainelt töötatud, otjuseid tehtud, millede hulgas nii mõndagi terwitama peab. Lõpuks tähendab kõneleja, et need otjused, millede täitmise Raudteewalitsusest oleneb, jääwad niimõrd ellu viidud, kui jeda lubaks üks ehk teine põhjus, mis aga kõrgema instantsi otjustamijele kuuluvad, siis saab Raudteewalitsus neid võimalust mööda ka omalt poolt toetama.

Kõnelelejale lisaks ütles Teedeministeeriumi esitaja, inseneer Sulg ka oma lõpusõna, tä-

hendades, et meil tihti puudub üksteisest wastastikkute arusaamine; olewat väga hea, et jeda pahet on võimaldanud kongressi lahendada, kus igaküls enese südame pealt kõik välja on rääkinud. Soowib edu loostöötamijele.

Tänades kongressi - saadikuid, Keskiõingu juhataust ja korraldawat komisjoni nende ühise juure töö eest, siis weel raudteewalitsuse esitajaid kongressil antud seletuste ja aruannete, kui ka kongressi ruumide eest, teeb juhataja G. Bertmann lõpuks ettepaneku, ijamaa auks, mille pinnal raudteelastel võimalik olnud neid ühistööd korraldada, ühel meelel laulda hümnust.

Järgneb laul: „Mu ijamaa mu õnn ja rõõm!“

Kell 12 kuulutab juhataja kongressi lõpetatuks.

Wastastikku-wastutawate ametnikkude ühingu ellukutsujumisest raudteel.

On harilikult nähtujeks saanud, et mingi juhtumise puhul, milleks enim wastawaid arahoidmistkorraldusi pole antud, hiljem iga esimest wilkawat motet abinõuks peetakse võimalikkude, samalaadiliste, juhtumiste eemaldamiseks. Ja sellest kujunebki, et niimõisi järsku tehtud otjused sageli täiesti ebaõigetena esinewad, nagu jekt, mäletawasti kõneldi ka meie kongressil.

Sellepärast tuleb meie raudteewalitsuste juhtiwatel jõududel alati silmas pidada, et mitte igat wilkawat motet tegelikku täidewiimisele ei paistataks, kui need enim põhjalikult järel kaalutud pole: kuimõrd üks wõi teine neist otstarbekohajuse täitmiseks raudteehumide juhtes üldiselt ja mitte wähem ka ametnikkudele soodne. On ju meie teenistus niijugune, kus alati jee wõi teine eelistumatu jündmus wõib esineda ja kui siin kaalumatast esimest motet waritserwa hädaohu wastuwõitluseks kasutada, siis wõib jee küll heal juhtumisel kasulik olla, kuid toob mõnikord ka tagajärgi, millistest hiljem ei juleta rääkida.

Üks jarnane neist paljuist fergeajuga tehtud otjustest on jee, millega mõeldi üht osa meie pere liikmeid, nimelt, laekahoidjaid, kui ka teisi rahaliste operatsioonidega tegemist tegewaid ametnikke jundida wastastikku wastutawate ametnikkude ühingu ellukutsujumiseks tööd algama. Põhjuse selle nõudmisele andis paar juhust, kus rahaliste operatsioonide korraldamisel kuritarwitusi ilmiks tuli.

Kuimõrd jee otjus täidewiitaw oli sellest — lõput.

Geftätt peatume küsimise sijulise läbiwatuuse juures. Kuritarwitusi, kui jeejugu on ette tulnud igal pool ja jeda tuleb kirjutada sõja-aastate moraali langemise tagajärgede, kui ka wiletja palgaolude arwele.

Kuritarwitusi on ka väljaspool raudteeteenistust ette tulnud. Ametnikkude hulgas aga, jeda niuld ettetulnud kuritarwituste juhtumiste puhul raudteel sunnitakse wastastikku wastutawate ametnikkude ühingu looma, — on wõrdlemisi õige wähie jarnast juhtunud ja need kuritarwitused on oma ainelise kahju poolest wõrrelde teiste „panaamade“ ja „i aadabega“ alles kiibemed.

Kuid siiski on nendest nähtawasti seks küllalt olnud, et raudteewalitsust hellaks teha. — Mõne kõlbliselt langenu omawolilise „palgalija näpistamisega“ on raudteewalitsus üldist kuritarwituste tonti lõugu laiali ajama näinud ja kabuhirmus pole muud targemat laekahoidjate juhtes wõinud välja mõelda, kui et wiimajerd seniistelt kohtabelt minema rookida! — Salomonilik otjus!!

Et aga jarnast trumpi päewa pealt liig raske oleks välja olnud mängida wõi wahest üldsegi (!), siis loodi peitepilt: laekahoidjad, kes teatud tähtaja joosul Tallinna wast. wastutawate ametnikkude ühingu liikmeteks ei astu, tagandatakse ametist! — Nii taheti kõiki jeniiseid laekahoidjaid ühe ukse kaudu minema tihutada ja teise ukse kaudu oleks nad jälle

tagasti võetud. Muidugi mõista oleks tagasi laanud need, kes puhastustulest läbi käinud, s. o. Tallinna wast. wastut. ametnikkude ühingu liikmeteks astunud.

Kramad wemad, kes jeda „halba nalja“ tõhjena võtjib, panid oma „putked“ kohe mängu, et aga wõimalikult pea Tallinna wast. wastutawate ametnikkude ühingusse pääseda. Kuluati taldu, kuid Tallinna wast. wastutawate ametnikkude üh. et tahtnud ühtegi raudtee laekahoidjat oma liikmeks wastu võtta, wäljaarwatud ühte „Jeesuse peigmeest“. — Ja jee oli ka täiesti õige. Käs pibi siis Tallinna wast. wastutawate ametnikkude ühing emrast tõesti nii ogaraks tegema, et tõiki neid laekahoidjaid, kelledeesse raudewalitjufel enam tepe usaldust ei olnud, kellest raudewalitjus enmast lahti ei wõlnud, weel oma liikmeteks kirjutama, olgugi, et nendest paljud juba kümme-kond aastat aujalt ja kohujetrult oma igapäewaft tööd teinud. Tallinna wast. wastutawate ametnikkude ühing k a r t i s raudtee laekahoidjaid.

Nüüd jäid laekahoidjad taewa ja maa

wahale rippuma. Üks ei tahta ega teine ei tahta, kuid teenistust peab ometi jaama.

Ragu alati, leidub ifka agaraid, kes midagi ameerikalikku ostawad üles leida ja ka laekahoidjate seas leidus neid terawmeesseid. Leiti pikema mõtlemiseta, et ainjamaks „leiwannumbrits“ on ülejäänud oma keskel wastastikku wastutawate ametnikkude ühingu lüua. Peeti koosolel ja tehtigi jaataw oljus ühingu ellukutsujaks. Raudewalitjus, kes oli pettunud laekahoidjate „ideaalises filtreerimises“ Tallinna wast. wastut. am. ühingu kaasabiga, andis „õnnistuse“ nii w a j a d u s l i k u ühingu loomiseks ja asi läks. Jõuti eeltöödega wiimaks niikaugele, et ühingu põhikirja kawa raudewalitjufele esitati. Kuid wahapeal olid jeele sed tuuled puhuma hakkanud. Ei tahetud enam leppida, et ühingusse kuulujid ainult laekahoidjad, waid ka jaama ülemad ja abid. Ühise isitud, kelledele rahaliste operatsioonide tegemist. — Tehti põhikirja kawas wastawat parandusi ja esitati lõpulikul kujul.

(Järgneb.)

Mitmesugust.

Teated wälismaade raudteedelt.

Tariifide kõrgendus Poola ja Belgia raudteedel. Mares 16. märtsist j. a. on sõidupiletite hind Poola raudteedel järgmiselt kõrgendatud: 1. kl. 66 prots., 2. kl. 50 prots. ja 3. kl. 100 prots. wõrra. Belgia katwatseb kaubaweo tariifi 25 prots. wõrra kõrgendada.

Näituse tariif Tšehhoslowa-
fias. 19.—27. aprillini korraldab Tšehhoslowa-
fias wabariigi autoflubi Praagas 16. rah-
wuswahelist näitust ja 9.—15. augustini
Reichenbergis 5. rahwuswahelist messet. Nende-
dele jaadetawad eksponatide tagasiwedu saate-
jaamiani on riigiraudteedel maksuwabaks
kinnutatud.

Etlawad walguspildid raudtee
rongides. Londoni ja Inglise Põhja-
Lääne raudtee on omas tiirrongis „The
Flying Scotman“, mis Londonist kell 10 h.
välja läheb, katset teinud walguspilte näidata.
Selles oli hiljuti rongi jabasfe üks wana ja-
longwagun haagitud. — milles pealtwaataja-
tele 30 kohta sisse seatud. Pildinäituseft wõt-

jad oja reisijad, ajakirjanduse esitajad ja raud-
teelased. Olgugi, et jalongwagun rongi fa-
bas kõikus, andsid katsed siiski häid tagajärgi.

Rumeenia Bessaraabias raud-
teed ümber ehitama s. Bessaraabia
raudteed, mis hiljuti weel Wene raudtee lai-
use olid, on nüüd Keskeuroopa raudteede roo-
bastee lauseks ümber ehitatud.

Meglane kaubawedu Wene raud-
teedel. Kaubandus ja majanduslijed or-
ganisatsioonid, eriti Kaasani linnas, on kaeb-
ust tõstnud selle kohta, et Moskwaft saadeta-
mad kaubad liig aeglaselt kohale jõuawad. Sa-
rilitüks nähtuseks olla saanud, et suure tiiru-
jega saadetawad kaubad 2 päewa ajemel 2
nädalat teel on.

S. G.

Käesolewasse numbrisse määratud
kongressi pilt on tehnilistel põhjustel
välja jäänud ja ilmub 3. numbris.

A. Brandmann'i

kõige wanem

shokolaadi

kompweki ja

biskwiidi

==== **tööstus** ====

Tallinn, W. Tartu maant. 4. Kõnetr. 15-94.

Paberosside kuninganna

„VIOLA“

20 tk. 30 mk.

A.-S. „SAFERME“

Eesti Raudteelaste Keskühingu kirjastusel
ilmub 1. maiks s. a.

==== Täielik ====

Suwe sõiduplaan

Eesti, Saksa ja Wene keeltes.

Sõiduplaani võetakse vastu ka ärikuulutusil. Kuulutuseid saata ajakirja „SIDE“ talitusse, Tallinn, Tehnika tän. 16 (Riigi Raudtee Walitsuse endise trükikoja ruumides).

1-7 191-1423

2-

Igalpool müügil kõige paremad

paberossi tubakad:

„Arkadia“	1/4 n. 200 m.
„Cavalla“	1/4 „ 200 „
„Sambul“	1/4 „ 90 „
„Kuld Ankur“	1/4 „ 60 „
„Põhja Põder“	1/4 „ 50 „

Need tubakad on puhtmaitselised; nende suitsetamine ei hakka keele ega rindade peale.

O-ü. „TUBAK“.

Kes head lampi tahab, see ostab

PHILIPS

0502

Nõudke igalpool ainult
PHILIPS Argenta
Arga
1 vatt
1/2 vatti

Ainuesitajad Eestis
A. Kapsi & Ko.

Karl F. Gahlnbäck

TALLINN, Uus t. 2 (Asut. 1837). REVAL, Neugasse 2 (Gegr. 1837).

Laevaekspeditsioon, prahtimine klaarimine ja speditsioon.

Korralik laevühendus Tallinn-Stettin: iga laupäev kell 6 p. l. Tallinn-Helsingi: iga reede kell 10 hom. — a-l. „Ariadne“.

Tallinn-Helsingi: iga teisipäev, neljapäev ja laupäev kell 11.15 min. hom. — a-l. „Ebba Munk“ ja a-l. „Viola“.

Kaubanduse ühendus: Hamburg, Göteborg ja tagasi. Piletite müük Ameerikasse.

Tel. aadr.: Gahlnbäck. Kõnetraat 81 ja 704.

Kaubandus osakond — Kõnetr. 16-64.

Igal ajal suurel arvul ladus **kolonialkaubad**, eriala suhkur ning mitmet seltsi loomatoitu jne.

Waren-Abteilung — Tel. 15-64.

Unterhält ständiges Engros-Lager in **Kolonialwaren**, spez. Zucker, sowie Futtermitteln verschiedener Art.

Dampferexpedition, Befrachtung, Zollklarierung und Spedition.

Regelmässige Dampferverbindung Reval-Stettin jeden Sonnabend 6 Uhr nachm. Reval-Helsingfors jeden Freitag 10 Uhr vorm. per „Ariadne“.

Reval-Helsingfors jeden Dienstag, Donnerstag u. Sonnabend um 11.15 m. vorm. per S-s. „Ebba Munk“ und „Viola“.

Frachtdampfer-Verbindung von und nach Hamburg, Göteborg etc. Fahrkartenverkauf nach Amerika.

Tel.-Adr.: Gahlnbäck. Tel. 81 u. 704.

Või-eksport.

Ostan võid igal arvul eksporti jaoks ja maksan kõrgemat päeva hinda.

Butter-Export.

Kaufe stets Butter zum Export zu den höchsten Tagespreisen.

ESTI
RAHVUSGRAAMATUKOGU
AR